

UUTISET » KULTTUURI

KUVATAIDE

Helsinki on rujo mutta rakas

Nykytaiteilijoiden Helsinki ei aina näytä merelliseltä matkailumainokselta vaan on myös kivikylä ja juoppojen kaupunki

12.6.2014 2:00

Kaisa Viljanen

HELSINGIN SANOMAT

Tatu Tuomisen paperileikkaus Pikku-Vallilan mies (2007) sai alkunsa kulmakuppilan terassilla.

Tekstiilitaiteilija **Sonja Salomäki**, 37, on asunut koko ikänsä Helsingissä – varhaislapsuuden Kurvissa, sitten lapsuuden ja nuoruuden Myllypurossa. Sen jälkeen Salomäki on ehtinyt kolme pääkaupungista useamman kaupunginosan.

Siksi on vain luonnollista, että Helsinki on yksi hänen taiteensa päähenkilöistä.

"Olen vakuuttunut siitä että ympäristö, maisemat ja värit vaikuttavat ihmiseen todella paljon", Salomäki sanoo.

Salomäen Helsingissä pääkaupunki näyttää monenlaiset kasvonsa. *Suomen leijona* -sarjan vaatekollaaseihin on ommeltu puistonpenkeille ja bussipysäkeille kuukahtaneita juoppoja.

"Kesällä syrjäytyneiksi kutsutut valloittavat kaupungin, ellei heitä ajeta pois. Minua kiinnostavat antimaisemat, mutta on minulla kuitenkin voimakas tarve kaunistella maisemia", Salomäki sanoo.

Vuosien 2008–2009 *Hämeentie*-sarjaan Salomäki teki maisemaryijyjä, joita ei marttojen kirjoista löydä. Niissä Helsinki on harmaa ja lumeton, tyly kaupunki ja Hämeentie autoille suunniteltu, epämiellyttävä ruuhkapesäke.

Taiteilija asui silloin itse valtavyylän varrella. *Kaupan lämmöstä kotikadulle* syntyi lumettomana "ilmastonmuutostalvena".

"Ryijy kuvaa ihmisiä, jotka tulevat marras–joulukuun pimeydessä ulos lämpimästä, valaistusta kaupasta kadulle, jossa on vain loskaa eikä muuten oikein mitään. Kauppojen ja mainosten valomainokset värittävät harmaata maisemaa. Helsingissä on paljon kirkuvia mainoksia mutta vähän taidetta. Kesällä taas vehreys silottelee arkkitehtuurin puutteita", Salomäki sanoo.

Salomäen lempipaikkoja Helsingissä on mökki Kivinokassa ja merenrannat. Erityisen tärkeä on Itä-Pasila, johon liittyvissä elävöittämissuunnitelmissa Salomäki on ollut aktiivisesti mukana.

"Itä-Pasila on rujoudessaan inspiroiva. Ne, jotka eivät asu siellä, kiittelevät arkkitehtuurin neuvosto- tai DDR-romantiikkaa. On kuitenkin eri asia olla siellä koko ajan. Lähiön kaksitasoisuus ei toimi. Autoille tarkoitettu kerros on tosi huonossa kunnossa, kun betoni on alkanut elää omaa elämäänsä."

Salomäen viimeisin teossarja käsitteli Itä-Pasilan rapautuneita kulmia.

Kuvataiteilija Tatu Tuominen, 38, aloitti kotikaupunkinsa kuvaamisen vuosikautia sitten graffiteilla.

"Silloin kaupunki näytti ihan erilaiselta. Tärkeintä olivat junatunnelit ja purettavat talot. Tunsin jokaisen postinumeron alueen. Kaupunki on muuttunut siitä valtavasti", Tuominen sanoo.

Tuominen on taidegrafiikan lehtori Kuvataideakatemiassa ja tekee myös musiikkia.

Kruununhaassa kasvanut Tuominen on ehtinyt asua myös Kulosaassa, Kumpulassa, Kalliossa ja Vallilassa. Nyt koti on Etelä-Hermannin uudella asuinalueella, entisen eläinlääketieteellisen tiedekunnan paikalla ja lähellä Sörnäisten vankilaa.

Helsinki on Tuomiselle rakas, ja sen erityisyyden ja kauneuden pitää näkyä kuvista. Tavoitteena on, että katsoja kokee kuvan äärellä samanlaista tunnetta kuin taiteilija itse. Se ei välttämättä synny maiseman tunnistettavuudesta, vaan persoonallisista paikoista, kuten lähikadun kiinalaisravintolasta tai levydivarista. Tuomisen teoksissa näkyvät Linjojen kerrostalot, itävyylä ja Vuosaaren puistot.

Tuominen on kiinnostunut asumisen ihanteista ja siitä, miten ne konkretisoituvat rakennetussa ympäristössä.

Tuominen valokuvaa kaupunkia pokkarilla, ja erityiset hetket ja paikat päätyvät pala palalta valmiiksi teoksiksi.

"Kuvaamaan innostaa se, jos maiseman mittakaava vaikuttaa olevan pielessä, yksityiskohta ei istu kokonaisuuteen tai värit ovat jotenkin ylimaalliset."

"Puran valokuvan osiin kuvankäsittelyn keinoin ja kokoan sen uudelleen maalista tai paperista. Kuva kaupungista muuttuu, kuten käy myös muistoille ajan kuluessa."

Kuvan rakentamiseen Tuominen käyttää omaperäistä tekniikkaa. Hän pöllyttelee spraymaalilla maalia maalaus pohjalle, ja valaa sen päälle lasimaisen lakan. Sitten hän leikkaa värillistä paperia veitsillä. Paperi jää lakkakerrosten väliin. Kuvat kiiltävät ja rakentuvat muutamasta väristä ja viivaviidakosta.

Teos nimeltä *Pikku-Vallilan mies* liittyy tietysti samannimisen kulmakuppilaan, jonka lähellä Tuominen ennen asui.

"Hain poikaani päiväkodista ja menimme usein sen jälkeen Pikku-Vallilan terassille. Poika söi mangosetta, minä join teetä. Ihastuin siihen, miten valo lankesi vastapäisen talon lautoihin."

Helsingin Sanomat | hs.online@hs.fi

LUE SEURAAVAKSI:

Kirjeseksi pitää kaukosuhteen hengissä

ELÄMÄ Julkaistu 8:03

Suhde voi olla onnellinen, vaikka välimatkaa on 2 000 kilometriä. Pahimmat kriisit ratkeavat vain hyppäämällä lentokoneeseen.

OMX Helsinki

+0.18%

Nokia Corporation

+0.59%

11:29

Suomi ilman veroja: viinipullo 4 euroa, bensalitra 70 senttiä >>

Asunnot liian kalliita monissa EU-maissa – näin Suomi sijoittui (09:19)

Nyt rojalti Keskon ruokamyynti (10:07)

Taksilakosta tuli oma maali – Uber-tilaukset pomppasivat (10:45)
Näin Linuxilla tehdään rahaa (06:07)

[Yrityshaku](#) | [Pörssikurssit](#) | [Valuuttakurssit](#) | [Rahastot](#) | [Nimitykset](#)